

חמותי לא רוצה לשמור על הילדים בחופשה

לימור בותבת: יש לנו שלושה ילדים קטנים, בני שמונה, שש ושנתיים.

החופש הגדול מתקרב, ואני מתחילה לחפש פתרונות לשמירה על הילדים בחופשה. אני לא יכולה לשלוח אותם לקייטנה, כי שלוש קייטנות עולות יותר מהמשכורת שלי. גם מטפלת תעלה המון כסף. חיבתי שאמו של בעלי תציע את עצמה. היא לא עובדת, והיא גרה קרוב אלינו. בשנת הלימודים היא לוקחת את הקטנה מהגן ושומרת על הילדים פעמיים בשבוע, עד שבעלי ואני מגיעים הביתה. חשבתי שבחופש היא יכולה לעזור יותר ולשמור על הילדים כל יום.

דיברתי אתה ואמרתי לה שאני מחפשת פתרונות לקיץ. היא לא התנדבה, וכשפניתי אליה היא אמרה שקשה לה לשמור עליהם, ושהיא צריכה קצת זמן גם לעצמה. התאכזבתי מאוד. אני בטוחה שלו (שאם) אמא שלי הייתה בחיים, היא הייתה עוזרת לי שבועה ימים בשבוע.

ביקשתי מבעלי לדבר עם אמו, אבל הוא מסרב (לא מסכים). הוא אומר שהיא עוזרת לנו מספיק, שהיא עוזרת כמה שהיא יכולה – ולא צריך ללחוץ עליה.

מה דעתך?

לימור, כמו כל ההורים, "שוברת את הראש" בתקופה זו של השנה איך "לעבור את החופש בשלום". הורים לילדים קטנים חייבים למצוא סידור מתאים לילדים. הורים לילדים גדולים יותר ולבני נוער מתארגנים ל"מלחמה" בבטלה ובשעמום, שעלולים להביא צרות.

בתקופה האחרונה אנחנו שומעים יותר ויותר קולות הקוראים למשרד החינוך לקצר את החופשה, ויש דיווחים על דיונים שנערכים במשרד החינוך בנושא. הדבר כרוך בהמון גורמים והבטים (אספקטים), ועד שיצליחו (אם יצליחו, והלוואי שיצליחו) לקצר את החופשה – ההורים צריכים לפתור את הבעיה בעצמם.

קייטנה לשלושה ילדים היא פאקט מעבר ליכולת של אנשים שמשתפרים משכורות ממוצעות, ולכן הורים רבים מחפשים תחליפים.

לימור לחוצה לקראת הקיץ. היא מצפה שתמותה תקח חלק גדול יותר בטיפול בילדים, אך חמותה אינה מעוניינת לעשות זאת. היא טוענת שקשה לה. לימור מאוכזבת. היא אינה מוכנה להבין את חמותה ולהבין את הקשיים שלה. היא אפילו מנסה ללחוץ עליה דרך בעלה. והוא מסרב, כי הוא רואה את הדברים אחרת מאשר לימור.

לעזור אבל כמה

הורים רבים, כמו גם סבים וסבתות, מתחבטים (שואלים את עצמם, חושבים, מתלבטים) בשאלה: כמה

וכל סב או סבתא עוזרים ככל יכולתם ונהנים מאוד מההודמנות לקחת חלק פעיל בטיפול בילדים.

אני רואה כל יום סבים וסבתות גאים ומאושרים המביאים את הנכדים לגן, מחזירים אותם מהגן, מבלים אתם בגן השעשועים, מטיילים אתם ברחוב, מבלים אתם בקולנוע ובטילים. אין פיה גדול מזה לכל ה"צדדים". אבל אני שומעת גם על כעסים רבים של הורים צעירים, שחושבים שהסבים לא עוזרים מספיק ושל סבים שמרגישים שמנצלים אותם יותר מדי, שכוועים עליהם ולא מבינים את הצרכים והקשיים שלהם.

להודות – ולא לכעוס

לימור, כך נדמה לי, שייכת לאלה שבמקום להודות ולהעריך ולהבין – כועסת.

היא רואה רק את הקשיים שלה עצמה כאם. היא לא מוכנה לראות ולהבין את הקשיים של חמותה. חמותה עוזרת כל השנה ומוכנה לעזור גם בקיץ. מגיעה לה תודה והערכה על כך. היא אינה מתנכדת להיות מטפלת של שלושה ילדים כל הקיץ, כי קשה לה. אפשר להבין אותה. חייבים להבין אותה. לטפל בשלושה ילדים קטנים – קשה. לטפל בשלושה נכדים – קשה פי כמה.

הכעס של לימור על חמותה נובע אולי גם מקשיים שיש לה ביחסים עם חמותה.

ספרים רבים נכתבו על הקשר בין הפלה לחמות... אולי לימור מצפה שחמותה תהיה כמו אמא בשבילה. אבל חמות אינה אמא. היא יכולה להיות חמות נהדרת, עוזרת, אבל היא לא תחליף לאמא.

בעלה של לימור חכם יותר. הוא מבין את הקושי של אמו, הוא יודע להעריך אותה על עזרתה. הוא יודע גם לומר לאשתו שהיא טועה, ואינו נכנע לתחזים שלה. אולי אחרי שלימור שמעה את בעלה וקראה אותי, היא תתחיל להסתכל על הדברים בפרופורציות הנכונות.

היא ובעלה יכולים להתפנות עכשיו מכעסים ולדאוג לסידור מתאים לילדים בקיץ.

ענת דותן

מכתבים למדור "הכל נשאר במשפחה" אפשר לכתוב לפי הכתובת: ענת דותן, "שער למתחיל", המסגר 9, תל-אביב. או למדור "כתבו לנו" באתר שלנו: www.slamathil.co.il

עזרה צריך ואפשר לבקש מהסבים והסבתות בטיפול בילדים? כמה עזרה צריכים הסבים והסבתות להציע לילדים, כאשר נולדים הנכדים? זו בעצם שאלה אחת משני כיוונים שונים.

לשאלה הזו יש תשובות עקרוניות ותשובות פרקטיות. התשובות הפרקטיות הן: הדבר תלוי בנסיבות – במצב הבריאות, במצב התעסוקה, במצב הכלכלי, בסדר היום, במרחק הגיאוגרפי, בתחבורה. במקרים רבים, הנסיבות הן אלה שקובעות כמה עזרה יכולים הסבים והסבתות להציע.

התשובות הפרקטיות חשובות מאוד, אבל לפני שדנים בהן כדאי לדון בשאלה מבחינה עקרונית, אידיאולוגית. בעניין הזה יש לי דעה ברורה. לדעתי, העזרה של הסבים היא זכות, אך לא חובה. הסבים צריכים לעזור כמה שהם רוצים וכמה שהם יכולים (וכמה שההורים הצעירים רוצים ויכולים ומוכנים לקבל). הילדים, מצדם, צריכים לקבל כל עזרה בתורה גדולה, לא כדבר מובן מאליה, לא כמשהו ש"מגיע לנו".

דבר אחד בטוח: אין לכעוס על הסבים ואין ללחוץ עליהם בעניין הזה. הם כבר גידלו "סבב" אחד של ילדים. עכשיו תור הילדים לגדל את ילדיהם, ותור הסבים ליהנות מהחופש.

מדבריי עלול להתפרש כאילו אני חושבת שהסבים צריכים לעזור כמה שפחות. ההפך הוא הנכון: אני מאמינה שבמשפחה נורמלית שיש בה יחסים טובים – כל אחד תורם למשפחה ככל יכולתו,